

KM 4/01 Statsbudsjettet 2002 og 2003 - Vedtak

Innstilling fra kirkemøtekomité E:

Saksorientering:

Forrige regjeringen la 11. oktober fram St.prp.nr. 1 (2001-2002) med et samlet forslag til Statsbudsjett for neste år. Den nye regjeringen la frem Tilleggsproposisjon nr. 4 med forslag til endringer i budsjettet for 2002 den 9. november. Kirke-, utdannings- og forskningskomiteen skal den 4. desember legge frem komiteinnstillingen som vil bli behandlet i Stortinget.

Kirkemøtet drøfter statsbudsjettet hvert år. Kirkemøtet skal ivareta hele Den norske kirkes interesser og målet for drøftingene har vært

- a) å gi kommentarer til det framlagte forslag til Statsbudsjett for kommende år
- b) å gi føringer og prioriteringer til det videre arbeidet med statsbudsjettet for året deretter.

Kirkerådet har jevnlig kontakt med departementet og Stortinget når det gjelder kirkens økonomi. Kirkerådet har sammen med Kirkens Arbeidsgiverorganisasjon og Bispemøtets økonomitalsmann fått møte Kirke-, utdannings- og forskningskomiteen onsdag 14. november for å gi kirkens kommentarer til forslaget til statsbudsjett.

Den forrige regjeringens forslag til statsbudsjett for 2002, Programkategori 07.90 Den norske kirke er sendt ut tidligere (KM 4.2/00). Forslaget var det dårligste forslaget på mange år da det var en reell nedgang i budsjetterte midler til Den norske kirke, over statsbudsjettet, på 15 %. Den nye regjeringen har imidlertid rettet opp en del av dette ved å bevilge drøyt 33 nye mill. kr til kirkelige formål hvorav 12,3 mill. kroner går til dekning av utgifter som av forrige regjering var forutsatt belastet Opplysningsvesenets fond.

Budsjettprofil 2002:

- Tilskudd til kirkelig virksomhet i kommunene kap 294 post 72 er prisjustert til 112, 3 mill.
- 35 nye prestestillinger samt styrking av vikartjenesten under presters fravær kap 295 post 01
- plan for funksjonshemmede er styrket med 0,6 mill. kroner kap 294 post 01

- 2 mill. kroner til prosjekt-, forsøks- og utviklingsarbeid innen dåpsopplæringsfeltet kap 294 post 01
- Tilskudd til økumeniske organisasjoner og KEK-konferansen i 2003 er lagt inn i tilskudd til felleskirkelige tiltak på kap. 294 post 79
- Drift av kommunale presteboliger er overført til Opplysningsvesenets fond
- Tilskuddet til kateket- og diakonstillinger er ikke økt utover flytting av midler fra kap. 295 til kap. 294 post 71 p.g.a. overføring av de statlig kateketstillingene til de kirkelige fellestrådene.
- En stilling til utvikling av konfirmasjons- og dåpsopplæringsmateriell på de samiske språkene

Komiteens merknader:

Komiteen slutter seg til forslag til statsbudsjettet med de tillegg som den nye Regjeringen har fremmet i sin tilleggsproposisjon samt merknadene til statsbudsjettet som Kirkerådet, Kirkens Arbeidsgiverorganisasjon og Bispemøtet har oversendt Stortinget.

Komiteen er glad for forslaget om 35 nye prestestillinger også i 2002 samt styrking av vikartjenesten som gjør at fritidsavtalen lar seg gjennomføre. Komiteen vil understreke at det ikke ligger noen aktivitetssøkning i de bevilgninger som er gitt på dette området de to siste årene, men bevilgningen går kun til dekning av de ekstrautgiftene som fritidsavtalen påfører bispedømmene.

Komiteen er også glad for at tilskuddet til kirkelig virksomhet i kommunene er blitt prisjustert og fortsatt er foreslått opprettholdt som et direkte tilskudd. Tilskuddet er imidlertid ikke på langt nær tilstrekkelig til å dekke det behov som har hopet seg opp over mange år med for lave bevilgninger, og som ble forsterket i forbindelse med iverksetting av kirkeloven i 1997.

Komiteen vil understreke at behovet for diakonstillinger er stort i Den norske kirke, og ønsker å understreke behovet for ytterligere rammeøkning for 2002 til diakonstillinger. Dersom rammene i kirkebudsjetten blir økt slik at det gis rom for nye diakonstillinger ønsker komiteen å prioritere en diakonstilling til sørsamisk område knyttet til Nidaros bispedømme.

Komiteen er også glad for bevilgningsforslaget på 2 mill. kroner til dåpsopplæring og den signaleffekt det ligger fra Regjeringen til en videre satsing på dåpsopplæring i Den norske kirke i årene fremover.

Komiteen er videre tilfreds med at Regjeringen i sitt tilleggsforslag har bevilget 12,3 mill. kroner til dekning av utgifter som opprinnelig var foreslått dekket av Opplysningsvesenets fond.

I forslaget til statsbudsjettet ligger at OVF overtar driftskostnadene til de kommunale presteboligene. Dette utgjør en nettobelastning på 15 mill. kroner. Konsekvensene av dette er betydelige, og virkningene av dette bør vurderes nærmere.

Komiteen vil legge til grunn at dersom driftsansvaret og driftskostnadene for de kommunale presteboligene skal overtas av OVF, så må det også legges til rette for at OVF kan overta eiendomsretten til disse.

Komiteen er orientert om at belastningen på fondet er så stor at fondet med dagens avkastning ikke klarer å bygge opp et "bufferfond" og vanskelig vil kunne inflasjonsjusteres slik at pengeverdien i fondet opprettholdes.

Komiteen mener at tilskudd til økumeniske organisasjoner, bevilgninger til sikring og vern av eldre kirker og kirkeinventar og antikvariske tiltak som fortsatt er foreslått dekket av Opplysningsvesenets fond, også bør bevilges over statsbudsjettet."

Når det gjelder 2003 budsjettet vil komiteen understreke at opptrapping av den kirkelige bemanning krever innsats på flere områder. En må få tilført ressurser til oppretting av stillinger og en må drive et rekrutteringsarbeid som medfører at stillinger i kirken blir besatt av kvalifiserte medarbeidere. Komiteen ser det som viktig at Kirkerådet utarbeider en strategi for rekruttering som ikke fører til at stillinger i distriktene blir stående ledig fordi nye stillinger i sentrale strøk vil være langt mer attraktive. Stillingsbehovet i opptrappingsplanen er kostnadsberegnet til ca kr 110 mill årlig de neste 10 år. I tillegg må en sentralt og regionalt få tilført ressurser til et omfattende rekrutteringsarbeid både med tanke på kirkelig utdanning og kirkelig tjeneste.

Komiteen vil bemerke at det i opptappingsplanen ikke er foretatt noen prioritering av stillingsbehovet, dvs at en ikke har sagt noe om hvilke stillinger som bør komme først og hva som kan vente til slutten av perioden. Komiteen er enig i at Kirkerådet årlig må foreta slike prioriteringer.

Komiteen vil spesielt peke på, ut fra manglende gjennomslag i budsjettet for 2002 for nye diakon- og kateketstillinger at det er viktig å arbeide for økning i antall stillinger i budsjettet for 2003.

Komiteen er enig i at samisk kirkeliv også må ivaretas ved en opptrapping av bemanningen i Den norske kirke. Spesielt har de tre nordligste bispedømmene et ansvar for det samiske kirkelivet i sine områder og trenger derfor styrking av bemanningen på dette området.

Komiteen vil sterkt understreke at bevilgninger til dåpsopplæring er en prioritert oppgave i årene fremover. Komiteen vil her understreke at det ikke

bare er tilstrekkelig med midler til stillinger, men også driftsmidler til kontorlokaler, kontorutstyr, undervisningslokaler, utvikling og kjøp av materiell og tilrettelegging av et likeverdig tilbud for funksjonshemmede m.v.

Komiteen har merket seg at det i budsjettet for 2002 er fremmet forslag om at staten skal overta utgiftene til skyssgodtgjørelse for prester fra 2003 og at utbetalinger skal administreres av bispedømmekontorene. Komiteen vil understreke at bispedømmekontorene har vært stramt budsjettert over flere år ved at de stadig er blitt tillagt nye forvaltningsoppgaver uten budsjettmessig kompensasjon. Det er grunnlag for å styrke disse kontorene med økte bevilgninger. Komiteen vil sterkt understreke at administrasjon og utbetaling av skyssgodtgjørelsen til presten ikke kan overtas av bispedømmekontorene uten at det gis full kompensasjon for dette.

Kirkemøtets vedtak:

1

Kirkemøtet tar forslaget til Statsbudsjett for 2002 til orientering og slutter seg til de merknader Kirkerådet, Bispemøtet og Kirkens Arbeidsgiverorganisasjon har gitt i notat (KM 4.5/01) til Kirke-, utdannings- og forskningskomiteen.

2

Kirkemøtet er kritisk til at OVF brukes til å dekke tilskudd til økumeniske organisasjoner, sikring og vern av eldre kirker og kirkeinventar. Utgiftene til disse formål bør bevilges over statsbudsjettet.

Med en slik bruk av fondet vil en ikke ut fra dagens avkastning kunne inflasjonsjustere fondets kapital eller bygge opp et "bufferfond" for å kunne øke eller holde bevilgning til kirkelige formål stabil i perioder med varierende inntjening.

Kirkemøtet kan heller ikke se at antikvariske oppgaver er i tråd med fondets formål, og er derfor kritisk til at slike oppgaver belastes fondet."

Kirkemøtet vil her også peke på betydningen av tydelige etiske retningslinjer for plasseringen av kapital fra Opplysningsvesenets fond i tråd med perspektivene fra "Forbruk og rettferd".

3

Kirkemøtet vil påpeke at budsjettforslaget ikke er tilstrekkelig til å ivareta kirkens grunnleggende oppgaver. I mange bispedømmer er bemanningssituasjonen så kritisk at bispedømmeråd og fellesråd har store problemer til å drive en forsvarlig personalpolitikk og dermed utøve sitt arbeidsgiveransvar på en tilfredsstillende måte.

4

Kirkemøtet ber Kirkerådet om å arbeide videre med Statsbudsjettet 2003 i tråd med de signaler komiteen har gitt. Kirkemøtet vil understreke at Kirkerådet overfor departementet skal ivareta hele kirkens anliggende både fellesrådenes, bispedømmene, de sentralkirkelige organ og deres sekretariats behov.

5

Kirkemøtet ber Kirkerådet følge opp de budsjettmessige konsekvenser som "Opptappingsplan for den kirkelige bemanning" og NOU 2000:26 ".....til et åpent liv i tro og tillit" må få med økning i stillingsressurser både lokalt, regionalt og sentralt samt nødvendige driftsbevilgninger. Kirkemøtet ber Kirkerådet arbeide for en samlet og målrettet bruk av de 2 mill. kroner som bevilges til prosjekt-, forsøks- og utviklingsarbeid innen dåpsopplæringsfeltet.

6

Kirkemøtet ber Kirkerådet følge opp bevilgningene til de økumeniske organisasjonene slik at de forpliktelser som medlemskapet i disse organisasjonene medfører også blir fulgt opp med tilstrekkelige bevilgninger over statsbudsjettet for 2003 og årene fremover.

79 stemmeberettigede. Forslaget enstemmig vedtatt.